TAMARA ĆAPETA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2022. december 1.[1]

C-626/21. sz. ügy

Funke Sp. z o.o.;
a Landespolizeidirektion Wien
részvételével

(a Verwaltungsgerichtshof [legfelsőbb közigazgatási bíróság, Ausztria] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Jogszabályok közelítése – 2001/95/EK irányelv – Általános termékbiztonság – A nem élelmiszer jellegű veszélyes termékek Európai Uniós Gyors Tájékoztatási Rendszere (RAPEX) – (EU) 2019/417 végrehajtási határozat – RAPEX-iránymutatások – 765/2008/EK rendelet – Piacfelügyelet – 2013/29/EU irányelv – Pirotechnikai termékek forgalomba hozatala – Gazdasági szereplő RAPEX-értesítés kiegészítéséhez való joga – EUMSZ 34. cikk – Áruk szabad mozgása – Mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedés”

I. Bevezetés

1. Az áruk belső piac által elősegített mozgása azzal jár, hogy a nem biztonságos termékek több tagállamban is könnyen eljuthatnak a fogyasztókhoz. Az ilyen helyzetekre való reagálás érdekében az Európai Unió létrehozta a RAPEX-rendszert,[2] amely a „füstjelek útján küldött három jelzés”[3] uniós változata.

2. Röviden összefoglalva, a RAPEX-rendszerben az a tagállam, amely észleli, hogy veszélyes terméket hoztak nála forgalomba, az Európai Bizottságon keresztül értesíti a többi tagállamot. A jelen ügy erre a rendszerre, és különösen a gazdasági szereplők ahhoz fűződő jogaira vonatkozik, hogy beavatkozzanak e rendszerbe, ha a termékek, amelyekkel kereskednek, ilyen értesítés tárgyát képezzék.

3. A jelen ügyben szóban forgó áruk petárdák, amelyeket az alapeljárás felperese, a Funke Sp. z o.o. importált Kínából az Európai Unióba. Ezeket különböző forgalmazókon keresztül több tagállamban, köztük Ausztriában is értékesítették.

[1] Eredeti nyelv: angol.

[2] A RAPEX az Európai Uniós Gyors Tájékoztatási Rendszer rövidítése. Jellemzőit az alábbiakban részletesebben bemutatom (lásd a jelen indítvány 24–37. pontját).

[3] Az indiánok füstjeleket használtak a nagy távolságra történő információtovábbításhoz. A három füstfelhő azt jelentette, hogy a jelzés küldőjét valamilyen veszély fenyegeti.

II. Az alapeljárás tényállása, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések és a Bíróság előtti eljárás

4. A jelen ügy alapjául a Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Ausztria) által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem szolgált.

5. Ezen előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint a Landespolizeidirektion Wien (bécsi regionális rendőrkapitányság, Ausztria, a továbbiakban: LPD) által az alkalmazandó osztrák jogszabály [4] alapján egy pirotechnikai termékeket forgalmazó kereskedőnél végzett piacfelügyeleti ellenőrzés során megállapították, hogy a forgalmazónál raktáron lévő bizonyos petárdák nem voltak biztonságosak a felhasználók számára. Az LPD határozattal megtiltotta az érintett forgalmazó számára e termékek értékesítését és elrendelte azok piacról való visszahívását (a továbbiakban: a forgalmazóval szemben hozott közigazgatási intézkedések).

6. Ezt követően az LPD mint az ilyen típusú termékek tekintetében hatáskörrel rendelkező osztrák piacfelügyeleti hatóság RAPEX értesítési eljárást indított. A RAPEX nemzeti kapcsolattartó ponton keresztül három különböző értesítést nyújtott be (a továbbiakban: RAPEX-értesítések). A Bizottság ezeket az értesítéseket – ellenőrzést követően – továbbította a tagállamoknak.

7. A Lengyelországban letelepedett Funke Sp. z o.o. társaság (a továbbiakban: Funke) a RAPEX-értesítésekkel érintett petárdák importőre.

8. A Funke úgy ítélte meg, hogy a RAPEX-en keresztül továbbított értesítések nem megfelelően írták le a forgalmazóval szemben hozott közigazgatási intézkedések tárgyát képező termékeket. A Funke ezért 2020. április 30-i levelében kérelmeket nyújtott be az LPD-hez, hogy a RAPEX-értesítéseket egészítsék ki az érintett termékek tételszámával. Amint azt a Bíróság előtti tárgyaláson kifejtette, a Funke ezzel tulajdonképpen azt kérte, hogy jelöljék meg a szóban forgó petárdák gyártási évét (2017). [5] A Funke ezenkívül betekintést kért a RAPEX értesítési eljárás irataiba, különösen az ezen értesítésekkel érintett termékek kockázati minősítésébe.

9. 2020. június 29-én az LPD a Funke kérelmeit mint elfogadhatatlanokat elutasította azzal az indokkal, hogy a Funke nem minősül az eljárásban részt vevő félnek. A Funke bírósághoz fordult.

10. Amint az az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban kifejtésre kerül, a Verwaltungsgericht Wien (bécsi közigazgatási bíróság, Ausztria) elutasította a Funke kérelmeit. E bíróság szerint a RAPEX-értesítések nem közigazgatási határozatok, hanem reálaktusok (egyszerű közigazgatási cselekmények). Az osztrák jog szerint a közigazgatási hatóság határozata ellen jogellenesség miatt csak az fordulhat a közigazgatási bírósághoz, aki azt állítja, hogy a határozat sérti a jogait. E bíróság azonban úgy ítélte meg, hogy az osztrák jogrendben a Funkéhez hasonló gazdasági szereplők számára nem biztosított a RAPEX-értesítés kiegészítésének kérelmezéséhez való jog. E bíróság továbbá úgy ítélte meg, hogy a vonatkozó uniós jog sem ad támpontot a Funke ilyen jogának, illetve a RAPEX értesítési eljárásban fennálló ügyféli jogállásának megállapításához.

[4] Bundesgesetz, mit dem polizeiliche Bestimmungen betreffend pyrotechnische Gegenstände und Sätze sowie das Böllerschießen erlassen werden (a pirotechnikai termékekre és anyagokra, valamint a díszlövésekre vonatkozó rendőrségi rendelkezések megállapításáról szóló szövetségi törvény, Pyrotechnikgesetz 2010 – PyroTG 2010).

[5] Írásbeli észrevételeiben a Funke ezenkívül arra hivatkozott, hogy az LPD-nek a termékleírásra és a csomagolásra vonatkozó mező kitöltésére irányuló kötelezettsége keretében a termékekre vonatkozó RAPEX-értesítésekben szerepeltetnie kellett volna a Peng 1 és Peng 2 külső csomagolását, és hogy az LPD figyelmen kívül hagyta azt, hogy a termék vagy terméktípus pontos megjelölése „hanggenerátor” volt.

11. A Funke által ezen ítélettel szemben a Verfassungsgerichtshofhoz (alkotmánybíróság, Ausztria) benyújtott felülvizsgálati kérelmet áttették a Verwaltungsgerichtshofhoz (legfelsőbb közigazgatási bíróság), amely a jelen ügyben a kérdést előterjesztő bíróság.

12. A kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy következik-e közvetlenül a RAPEX-re vonatkozó releváns uniós jogból a gazdasági szereplőknek a RAPEX-értesítés kiegészítésére irányuló kérelem benyújtásához való joga és a RAPEX-értesítésből eredő sérelmekkel szemben biztosított megfelelő bírósági jogorvoslat. E bíróság kifejti, hogy véleménye szerint a gazdasági szereplőket nem illeti meg az álláspontjuk szerint hiányos RAPEX-értesítés kiegészítéséhez való jog, hanem a RAPEX értesítési eljárást kizárólag a Bizottság és a tagállami hatóságok között folytatják le, anélkül hogy ennek során a gazdasági szereplők számára saját jogokat biztosítanának.

13. Ha azonban létezik ilyen jog, a kérdést előterjesztő bíróság meg kívánja tudni, hogy melyik hatóság felelős a gazdasági szereplők által benyújtott, a RAPEX-értesítés kiegészítésére irányuló kérelmek elbírálásáért. Véleménye szerint az uniós jog bizonyos rendelkezései amellett szólnak, hogy a tagállami hatóság rendelkezik hatáskörrel az ilyen kérelmek elbírálására (mivel e hatóság felel a rendelkezésre bocsátott információkért), más rendelkezések azonban amellett szólnak, hogy a Bizottság rendelkezik hatáskörrel (mivel a Bizottság ellenőrzi, hogy a RAPEX-értesítések pontosak és teljesek-e).

14. A kérdést előterjesztő bíróság továbbá arra keresi a választ, hogy a forgalmazóval, és nem a Funkével (mint importőrrel) szemben hozott közigazgatási intézkedéseket kell-e a RAPEX-értesítési eljárás kiindulópontjának tekinteni. Ha a két eljárást egynek tekintjük, elismerhető lehet a forgalmazó ahhoz való joga, hogy fellépjen az értesítéssel szemben. Ez azonban még mindig nem biztosítana jogot a Funkéhez hasonló, az eredeti közigazgatási határozat címzettjének nem minősülő importőr számára. A kérdést előterjesztő bíróság felveti a kérdést, hogy elegendő-e az ilyen bírói jogvédelem az uniós jog alapján.

15. E körülmények között a Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy az alapeljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

„Úgy kell-e értelmezni

– a [2008. július 9-i] 765/2008/EK [európai parlamenti és tanácsi] rendelettel [(HL 2008. L 218.; 30. o.)] és a [2009. június 18-i] 596/2009/EK [európai parlamenti és tanácsi] rendelettel [(HL 2009. L 188., 14. o.; helyesbítés: HL 2012. L 86., 25. o.)] módosított, az általános termékbiztonságról szóló, 2001. december 3-i 2001/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL 2002. L 11., 4. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 6. kötet, 447. o.) (a továbbiakban: a[z általános] termékbiztonságról szóló irányelv), különösen annak 12. cikkét és II. mellékletét,

– a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2008. július 9-i 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet [(HL 2008. L 218., 30. o.)], különösen annak 20. és 22. cikkét, valamint

– az általános termékbiztonságról szóló 2001/95/EK irányelv 12. cikke alapján létrehozott Európai Uniós Gyors Tájékoztatási Rendszer (RAPEX) és annak értesítési rendszere

alkalmazására vonatkozó iránymutatások megállapításáról szóló, 2018. november 8-i (EU) 2019/417 bizottsági végrehajtási határozatot [(HL 2019. L 73., 121. o.)], hogy

1. e rendelkezésekből közvetlenül következik a gazdasági szereplőknek a RAPEX-értesítés kiegészítéséhez való joga?

2. [a Bizottság] rendelkezik hatáskörrel az ilyen kérelem elbírálására?

   vagy

3. az adott tagállam hatósága rendelkezik hatáskörrel az ilyen kérelem elbírálására?

   (A harmadik kérdésre adott igenlő válasz esetén:)

4. az ilyen határozattal szembeni (nemzeti) bírósági jogorvoslatnál elegendő, ha azt nem minden gazdasági szereplő számára, hanem csak a (kötelező) intézkedéssel érintett gazdasági szereplő számára biztosítják a hatóság által hozott (kötelező) intézkedéssel szemben?”

16. Írásbeli észrevételeket a Funke, az osztrák kormány és a Bizottság nyújtott be a Bírósághoz. A 2022. szeptember 21-én tartott tárgyaláson e felek előadták szóbeli észrevételeiket.

III. A releváns jog

17. A kérdést előterjesztő bíróság a következő, a RAPEX-re vonatkozó uniós jogi aktusok értelmezését kérte, amelyekre a továbbiakban együttesen a RAPEX szempontjából releváns uniós jogként fogok hivatkozni:

a 2001/95 irányelv[6] (a továbbiakban: az általános termékbiztonságról szóló irányelv);

a 765/2008 rendelet[7] (a továbbiakban: a piacfelügyeletről szóló rendelet); és

a 2019/417 végrehajtási határozat[8] (a továbbiakban: RAPEX-iránymutatások).

18. E rendelkezéseket a pirotechnikai termékekről szóló 2013/29/EU irányelv[9] tette alkalmazandóvá a jelen ügy tárgyát képező petárdákra.

19. Amint azt az elemzésem be fogja mutatni, a jelen ügyben a Szerződés áruk szabad mozgására vonatkozó rendelkezései is relevánsak.

6 Jogalkotási javaslat van ezen irányelv felváltására. Lásd még a jelen indítvány 18. lábjegyzetét.

7 Ezt a rendeletet a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről, valamint a 2004/42/EK irányelv, továbbá a 765/2008/EK és a 305/2011/EU rendelet módosításáról szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1020 európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2019. L 169., 1. o.; helyesbítés: HL 2022. L 151., 74. o.) jelentősen módosította. Lásd még a jelen indítvány 19. lábjegyzetét.

8 Lásd még a jelen indítvány 20. lábjegyzetét.

9 A pirotechnikai termékek forgalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok harmonizációjáról szóló, 2013. június 12-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2013. L 178., 27. o.; helyesbítés: HL 2015. L 68., 91. o.).

IV. Elemzés

20. A jelen ügyben előterjesztett kérdések az osztrák közigazgatási jog sajátosságaiból erednek. Amint azt az osztrák kormány a tárgyaláson kifejtette, valamely személy közigazgatási hatósághoz intézett kérelmét akkor tekintik „közigazgatási aktussal” megválaszolandónak, ha az érintett e hatóság vonatkozásában valamely joggal rendelkezik. Ilyen esetben e személynek joga van arra is, hogy közigazgatási bíróság előtt jogorvoslattal éljen a határozattal szemben, amellyel a közigazgatási hatóság a kérelmére választ adott. Ezzel szemben, ha az érintett nem rendelkezett joggal, a közigazgatási hatóság válaszát nem tekintik közigazgatási aktusnak, és azt bíróság nem vizsgálhatja felül.

21. Ennélfogva az előterjesztő bíróság az első kérdéssel lényegében arra keresi a választ, hogy a Funkéhez hasonló gazdasági szereplő az alkalmazandó uniós jog alapján a RAPEX értesítési eljárásban részt vevő félként rendelkezik-e a RAPEX-értesítés kiegészítésének kéréséhez való joggal. Második és harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság arra vár választ, hogy a tagállam vagy a Bizottság-e az információk pontosságáért felelős hatóság. Ha megállapítást nyer, hogy a gazdasági szereplőnek joga van ahhoz, hogy a tagállami hatóságtól kérje a RAPEX-értesítés kiegészítését, úgy az osztrák közigazgatási bíróságok felülvizsgálhatják a Funke RAPEX-értesítések kiegészítése iránti kérelme vizsgálatának az LPD általi elutasítását.

22. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett negyedik kérdés kevésbé világos. Tekintettel arra, hogy a jelen ügyben a RAPEX értesítési eljárást a forgalmazóval szembeni közigazgatási aktusok váltották ki, úgy tűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság úgy véli, hogy a RAPEX-értesítés kiegészítésének kéréséhez való jog fennállhat a forgalmazó tekintetében, a Funke tekintetében azonban nem. Az előterjesztő bíróságban ugyanakkor felmerül a kérdés, hogy az uniós jog szempontjából elegendő-e az ilyen bírói jogvédelem, vagy a bírósághoz fordulás lehetőségét más érdekelt gazdasági szereplők, köztük az importőrök számára is biztosítani kell-e. Ahhoz, hogy erre a kérdésre az előterjesztő bíróság hasznos választ kaphasson,[10] e kérdést úgy fogom kezelni, mint amely arra irányul, hogy megköveteli-e az uniós jog, hogy a tagállamok a Funkéhez hasonló érdekelt gazdasági szereplők számára biztosítsák a RAPEX-értesítésekkel szemben a bírósághoz fordulás lehetőségét.[11]

23. Ez az első alkalom, hogy a Bíróságtól az uniós jog RAPEX-re vonatkozó rendelkezéseinek értelmezését kérik. Ezért először néhány előzetes észrevételt teszek a RAPEX-szel és értesítési eljárása működésének módjával kapcsolatban (A.). Ezt követően választ adok az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második és harmadik kérdésre, kifejtve, hogy a RAPEX szempontjából releváns uniós jog a tagállami hatóságra ruházza a RAPEX-értesítésekben szereplő információk pontosságáért való felelősséget (B.). Ugyanezen jogszabályok azonban a gazdasági

[10] A tárgyaláson némi vita bontakozott ki az általános termékbiztonságról szóló irányelv 18. cikkének és a piacfelügyeletről szóló rendelet 21. cikkének esetleges relevanciájáról, amelyek közül mindkettő a termékek forgalomba hozatalát korlátozó állami intézkedésekre vonatkozik. Az ilyen intézkedések vonatkozásában az adott rendelkezések meghallgatáshoz való jogot és megfelelő jogorvoslati lehetőségeket biztosítanak. Az osztrák kormány azonban a tárgyaláson kifejtette, hogy az osztrák jog értelmében az ilyen intézkedésekkel érintett forgalmazó a RAPEX-értesítések viszonylatában semmilyen joggal nem rendelkezne. Ennélfogva, még ha lehetséges lenne is az általános termékbiztonságról szóló irányelv 18. cikkének és a piacfelügyeletről szóló rendelet 21. cikkének tág értelmezése, és az lehetővé tenné, hogy azok kiterjedjenek egy olyan importőrre, aki nem volt az intézkedések címzettje, ez nem lenne releváns a jelen ügyben szóban forgó kérdés szempontjából, amely arra vonatkozik, hogy a Funkéhez hasonló importőr rendelkezik-e jogokkal a RAPEX-értesítéssel szemben.

[11] Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint szem előtt kell tartani, hogy a nemzeti bíróságok és a Bíróság között az EUMSZ 267. cikkel bevezetett együttműködési eljárás keretében a Bíróság feladata, hogy a nemzeti bíróságnak az előtte folyamatban lévő ügy eldöntéséhez hasznos választ adjon. Ebből a szempontból a Bíróságnak adott esetben nem csupán át kell fogalmaznia az elé terjesztett kérdést, de ezenkívül figyelembe vehet olyan uniós jogi szabályokat is, amelyekre a nemzeti bíróság kérdésében nem hivatkozott. Lásd például: 2021. július 15-i Ministrstvo za obrambo ítélet (C-742/19, EU:C:2021:597, 31. pont); 2022. február 24-i Eulex Kosovo ítélet (C-283/20, EU:C:2022:126, 33. pont).

szereplőket nem tekintik a RAPEX értesítési eljárásban részt vevő félnek. Ennélfogva véleményem szerint a gazdasági szereplő ahhoz való joga, hogy kérje a RAPEX-értesítés kiegészítését, nem alapulhat a RAPEX szempontjából releváns uniós jogon (C.). Ez nem jelenti azt, hogy a gazdasági szereplő egy olyan helyzetben, mint amely a jelen ügyben fennáll, az uniós jog alapján a hiányos értesítéssel szembeni jogorvoslati lehetőségek nélkül maradna. Amellett fogok érvelni, hogy egy hiányos RAPEX-értesítés a gazdasági szereplő szempontjából a belső piacon belüli kereskedelem akadályát képezheti. Ezért a RAPEX-értesítés kiegészítésének kéréséhez való jog levezethető a Szerződés áruk szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseiből (D.). Végül foglalkozni fogok a következményekkel, amelyek ebből a következtetésből a kérdést előterjesztő bíróság számára erednek (E.).

A. A RAPEX és az értesítési eljárás

24. Általánosságban elmondható, hogy a RAPEX – amint arra a neve is utal – az uniós jog által létrehozott olyan rendszer, amely a nem élelmiszer jellegű veszélyes termékekkel kapcsolatos, a tagállamok [12] és a Bizottság közötti gyors információcserére szolgál. [13] Az 1980-as évektől kezdődően elfogadott több tanácsi határozatból eredt. [14] Ezt a rendszert ezt követően beépítették az általános termékbiztonságról szóló 92/59/EK irányelvbe, [15] amely az általános termékbiztonságról szóló irányelv elődjét jelenti.

25. A RAPEX-en keresztül küldött értesítések száma az évek során fokozatosan nőtt. [16] 2021-ben 2142 értesítést és 4965 nyomonkövetési értesítést küldtek a RAPEX-en keresztül. [17]

[12] A RAPEX magában foglalja az Európai Gazdasági Térségről szóló Megállapodásban részes államokat (Izland, Liechtenstein és Norvégia) is. Ezenkívül a RAPEX az Európai Unióval kötött vonatkozó nemzetközi megállapodásoknak megfelelően harmadik országok és nemzetközi szervezetek számára is hozzáférhető. Lásd az általános termékbiztonságról szóló irányelv 12. cikkének (4) bekezdését.

[13] Lásd e tekintetben: 2017. január 26-i GGP Italy kontra Bizottság ítélet (T-474/15, EU:T:2017:36, 12. pont).

[14] Lásd: a fogyasztási cikkek használatából eredő veszélyekkel kapcsolatos gyors információcserére szolgáló közösségi rendszer bevezetéséről szóló, 1984. március 2-i 84/133/EGK tanácsi határozat (HL 1984. L 70., 16. o.); a fogyasztási cikkek használatából eredő veszélyekkel kapcsolatos gyors információcserére szolgáló közösségi rendszerről szóló, 1988. december 21-i 89/445/EGK tanácsi határozat (HL 1989. L 17., 51. o.); a fogyasztási cikkek használatából eredő veszélyekkel kapcsolatos gyors információcserére szolgáló közösségi rendszerről szóló 89/45/EGK határozat módosításáról szóló, 1990. június 29-i 90/352/EGK tanácsi határozat (HL 1990. L 173., 49. o.). Lásd még például: Falke, J., „The Community System for the Rapid Exchange of Information on Dangers Arising from the Use of Consumer Products" in: Micklitz, H.-W. Roethe, T. és Weatherill, S. (szerk.), *Federalism and Responsibility: A Study on Product Safety Law and Practice in the European Community*, Graham & Trotman, London, 1994, 215–232. o.; Howells, G. és Wilhelmsson, T., *EC Consumer Law*, Ashgate, Oxford, 1997, 75–79. o.

[15] Az általános termékbiztonságról szóló, 1992. június 29-i 92/59/EK tanácsi irányelv (HL 1992. L 228., 24. o.), lásd különösen a tizenötödik preambulumbekezdést, a 8. cikket és a mellékletet („A 8. cikkben előírt, gyors információcserére szolgáló közösségi rendszer alkalmazására vonatkozó részletes eljárások").

[16] Lásd: Európai Bizottság, a Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az általános termékbiztonságról szóló, 2001. december 3-i 2001/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról, COM(2021) 342 final, 2021. június 30., 2.4. és 3. pont.

[17] Lásd: Európai Bizottság, Safety Gate 2021 results: Modelling cooperation for health and safety of consumers in the European Union, 2022, elérhető: https://ec.europa.eu/safety-gate/, 9. és 13. oldal.

26. Amint azt említettem, a RAPEX szempontjából releváns uniós jog jelenleg az általános termékbiztonságról szóló irányelvet,[18] a piacfelügyeletről szóló rendeletet[19] és a RAPEX-iránymutatásokat[20] foglalja magában. Mindezek a jogi aktusok az EUMSZ 114. cikken alapulnak.

27. A RAPEX lényegében a tagállamok és a Bizottság közötti információcserét biztosítja olyan helyzetekben, amelyek a piacon történő gyors beavatkozást tesznek szükségessé valamely (nem élelmiszer jellegű) termékkel kapcsolatban.[21] Célja a balesetek megelőzése azáltal, hogy felhívja a többi tagállam bűnüldöző hatóságainak figyelmét a potenciálisan veszélyes termékekre.[22] A RAPEX fontos szerepet játszik a termékbiztonság területén, és különösen megelőzi és korlátozza a fogyasztók egészségére és biztonságára súlyos veszélyt jelentő veszélyes termékek értékesítését, hozzájárulva ezáltal a belső piac megfelelő működésének és a fogyasztóvédelem magas szintjének biztosításához.[23]

28. Maga a RAPEX több elemből áll, köztük a rendszer működésének módját meghatározó jogi keretrendszerből (vagyis az általános termékbiztonságról szóló irányelvből és a RAPEX-iránymutatásokból); a RAPEX online alkalmazásból, amely lehetővé teszi a tagállamok és a Bizottság számára a gyors információcserét; a RAPEX tagállamokban történő működtetéséért felelős RAPEX nemzeti kapcsolattartó pontokból; és a RAPEX honlapjából,[24] amely tartalmazza a RAPEX-értesítések összefoglalásait, és heti frissítéseket biztosít a nagyközönség számára.[25]

29. A RAPEX a következő három szakaszban működik.[26] Az első az értesítési szakasz, amelyben valamely tagállam illetékes hatóságai értesítést hoznak létre, amelyet ezt követően a RAPEX nemzeti kapcsolattartó ponton keresztül megküldenek a Bizottságnak. Másodszor következik a jóváhagyási és továbbítási szakasz, amelynek során a Bizottság minden értesítést megvizsgál annak biztosítása érdekében, hogy azok helytállóak és teljesek legyenek, majd továbbítja azokat a tagállamoknak, valamint közzéteszi azokat a RAPEX honlapján. A harmadik a nyomonkövetési

[18] Az általános termékbiztonságról szóló irányelv felváltására jogalkotási javaslatot terjesztettek elő, lásd: Európai Bizottság, Az általános termékbiztonságról, az 1025/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 87/357/EGK tanácsi irányelv és a 2001/95 európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló, 2021. június 30-i javaslat (COM(2021) 346 final). Míg ez a javaslat a RAPEX nevét Safety Gate-re változtatná (lásd a javasolt (50) preambulumbekezdést), fenntartaná a RAPEX jellemzőit (lásd az indokolás 5. pontját, 16. o.).

[19] A piacfelügyeletről szóló rendeletet lényegesen módosította a 2019/1020 rendelet, amely a Bizottság „árucsomagjának” részét képezi (A Bizottság közleménye: Árucsomag: az egységes piacba vetett bizalom megerősítése, COM(2017) 787 final, 2017. december 19.). Közelebbről, a 2019/1020 rendelet felváltja a piacfelügyeletről szóló rendelet 15–29. cikkét (lásd az előbbi rendelet (7) preambulumbekezdését és 39. cikkének (1) bekezdésének 4. pontját). A 2019/1020 rendeletet azonban a 44. cikke szerint 2021. július 16-tól kell alkalmazni. Ennélfogva az, amint arra az osztrák kormány rámutat, időbeli hatályánál fogva nem alkalmazható a jelen ügyre. Mindenesetre, amint azt az osztrák kormány és a Bizottság a tárgyaláson jelezte, az nem eszközöl a jelen ügy szempontjából lényeges módosításokat.

[20] Ezen iránymutatások a Bizottság által kibocsátott harmadik ilyen iránymutatásokat jelentik, amelyek először, a Közösségi Gyors Tájékoztatási Rendszer (RAPEX) irányítására és a 2001/95 irányelv 11. cikkével összhangban benyújtott értesítésekre vonatkozó iránymutatások megállapításáról szóló, 2004. április 29-i 2004/418/EK bizottsági határozatot (HL 2004. L 151., 83. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 8. kötet, 386. o.), és másodszor, a 2001/95 irányelv (az általános termékbiztonságról szóló irányelv) 12. cikke alapján létrehozott Közösségi Gyors Tájékoztatási Rendszer (RAPEX) és a 11. cikke alapján létrehozott értesítési eljárás irányítására vonatkozó iránymutatások megállapításáról szóló, 2009. december 16-i 2010/15/EU bizottsági határozatot (HL 2010. L 22., 1. o.) követik. Az ilyen iránymutatások az általános termékbiztonságról szóló irányelv (28) preambulumbekezdése szerint nem kötelezőek.

[21] Lásd e tekintetben az általános termékbiztonságról szóló irányelv (27) preambulumbekezdését és melléklete II. részének 2. pontját; a piacfelügyeletről szóló rendelet (30) preambulumbekezdését; a RAPEX-iránymutatások melléklete II. része 3.5.1. pontjának a) alpontját.

[22] Lásd: Howells és Wilhelmsson jelen indítvány 14. lábjegyzetében hivatkozott műve, 78. o.

[23] Lásd az általános termékbiztonságról szóló irányelv (4) preambulumbekezdését; a RAPEX-iránymutatások (12) és (13) preambulumbekezdését, valamint melléklete II. részének 1.1. pontját.

[24] Ez a honlap, amely a „Safety Gate: a nem élelmiszer jellegű veszélyes termékek európai uniós gyorsriasztási rendszere” címet viseli, elérhető a következő címen: https://ec.europa.eu/safety-gate/.

[25] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 1.2. pontját.

[26] Lásd például: A Bizottság közleménye: A termékekre vonatkozó uniós szabályozásról szóló 2022. évi útmutató (A kék útmutató) (HL 2022. C 247., 1. o.), 7.6.4. pont.

szakasz, amelyben a tagállamok a RAPEX-értesítés fogadását követően megvizsgálják a közölt információkat és megteszik a megfelelő intézkedéseket, amelyekről szintén értesítik a Bizottságot. [27]

30. Az általános termékbiztonságról szóló irányelv 12. cikke és a piacfelügyeletről szóló rendelet 22. cikke értelmében a tagállamok a következő négy feltétel fennállása esetén kötelesek RAPEX-értesítést küldeni a Bizottságnak. [28] Először is, *a termék* az általános termékbiztonságról szóló irányelv vagy a piacfelügyeletről szóló rendelet hatálya alá tartozik. Másodszor, a termékre olyan *intézkedések vonatkoznak*, amelyek megakadályozzák, korlátozzák vagy különleges feltételekhez kötik annak értékesítését vagy használatát, és amelyek meghozhatók vagy valamely gazdasági szereplő kezdeményezésére (önkéntes intézkedések), vagy a tagállam illetékes hatóságai által elrendelteknek megfelelően (kötelező intézkedéseknek), mint a jelen ügyben. [29] Harmadszor, a termék *súlyos veszélyt* jelent a fogyasztók egészségére és biztonságára, illetve a piacfelügyeletről szóló rendelet esetében más releváns közérdekre. Negyedszer, a súlyos veszély túlterjed a bejelentő tagállam területén, és így *határon átnyúló hatásokkal* jár. [30]

31. Közelebbről, ami a jelen ügy szempontjából releváns, a RAPEX értesítési eljárást illetően több szempont is elkülöníthető. Először is, ha a piacfelügyelet keretében valamely tagállam illetékes hatóságai súlyos veszélyt jelentő, gyors beavatkozást igénylő termékkel szembesülnek, az ilyen terméket vissza kell hívni, ki kell vonni a forgalomból, vagy piaci forgalmazását meg kell tiltani. [31]

32. Másodszor, amikor egy tagállam ilyen intézkedést hoz vagy annak meghozatalát tervezi, értékelnie kell, hogy az intézkedést szükségessé tevő indokok vagy az intézkedés hatásai külföldön is hatásokat váltanak-e ki. [32] A tagállamnak azt is értékelnie kell, hogy a termék súlyos veszélyt jelent-e, ami azt jelenti, hogy a tagállamnak a RAPEX-értesítés benyújtásáról való döntés előtt kockázatértékelést kell végeznie. [33]

[27] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.4. és 4. pontját.

[28] A RAPEX-értesítések tehát az uniós jog alapján kötelezőek a „12. cikk szerinti értesítések” és a „22. cikk szerinti értesítések” tekintetében. A jelen ügy ilyen (a piacfelügyeletről szóló rendelet 22. cikkén alapuló) kötelező értesítésre vonatkozik. Más típusú értesítések is léteznek (lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.1. pontját), a jelen ügyben azonban nem ezekről van szó.

[29] Lásd: az általános termékbiztonságról szóló irányelv 12. cikkének (1) és (2) bekezdését; a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 4.1. pontját.

[30] Lásd az általános termékbiztonságról szóló irányelv 12. cikkének (1) és (2) bekezdését, valamint II. mellékletének 2. pontját; a RAPEX-iránymutatások melléklete I. részének 3–6. pontját és II. részének 2.1. pontját. Amennyiben e feltételek teljesülnek, és további súlyos körülmények állnak fenn (például a termék életveszélyes kockázatot jelent), úgy tekintendő, hogy az értesítés sürgős intézkedést igényel, tehát még rövidebb határidők érvényesülnek, lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.3.1. pontját.

[31] Lásd a piacfelügyeletről szóló rendelet 20. cikkét.

[32] Lásd az általános termékbiztonságról szóló irányelv 12. cikkét; a piacfelügyeletről szóló rendelet 22. cikkét; lásd még a RAPEX-iránymutatások melléklete I. részének 6.1. pontját, amely szerint „helyénvaló, hogy a nemzeti hatóságok a határon átnyúló hatások kritériumát kiterjesztően értelmezzék”.

[33] Lásd az általános termékbiztonságról szóló irányelv 12. cikkét; a piacfelügyeletről szóló rendelet 22. cikkét; lásd még a RAPEX-iránymutatások melléklete I. részének 5.1. és 5.3. pontját, amelyek szerint a III. rész 6. függeléke megállapít egy kockázatértékelési módszert, amelyet a tagállamok e tekintetben használhatnak, valamint rendelkezésre áll egy konkrét eszköz (kockázatértékelési iránymutatások vagy RAG) a kockázatértékelések megkönnyítésére, továbbá az 5.4. pontot, amely kimondja, hogy a kockázatértékelést az az érintett tagállami hatóság végzi vagy ellenőrzi, amely – többek között – meghozta a megfelelő intézkedéseket.

33. Harmadszor, ha a RAPEX-értesítés feltételei fennállnak, a tagállam köteles „haladéktalanul” értesítést küldeni a Bizottságnak. [34] A bejelentő tagállam benyújtja az összes rendelkezésre álló adatot, beleértve különösen a termék azonosítását lehetővé tevő információkat. [35] Az érintett tagállami hatóságok által létrehozott RAPEX-értesítést [36] a RAPEX-iránymutatásokban meghatározott egységes értesítési formanyomtatványon kell benyújtani. [37] Mindegyik tagállamnak egyetlen RAPEX kapcsolattartó pontot kell létrehoznia a RAPEX nemzeti szintű működtetése céljából. [38] A nemzeti RAPEX kapcsolattartó pont ellenőrzi és jóváhagyja az illetékes hatóságoktól kapott információk teljességét, mielőtt RAPEX-értesítést küldene a Bizottságnak. [39]

34. E tekintetben a RAPEX-értesítéseknek több adattípust kell tartalmazniuk, köztük a bejelentett termék azonosítását lehetővé tevő információkat. E mögött az a megfontolás áll, hogy „[a] részletes és pontos termékazonosítás kulcsfontosságú eleme a piacfelügyeletnek és a végrehajtásnak, mivel lehetővé teszi a nemzeti hatóságok számára a bejelentett termék azonosítását, a kereskedelmi forgalomban lévő, ugyanolyan vagy hasonló típusú vagy kategóriájú más termékektől való megkülönböztetését, valamint a termék megtalálását a piacon és a megfelelő intézkedések végrehajtását vagy elfogadását”. [40] E célból, amint azt a RAPEX-iránymutatások hangsúlyozzák, az értesítéseknek a lehető legteljesebbnek kell lenniük, és az értesítési sablon valamennyi rovatát ki kell tölteni a megfelelő adatokkal. Amennyiben az értesítés benyújtásakor az adatok nem állnak rendelkezésre, ezt és ennek indokát egyértelműen fel kell tüntetni, és amint az információ rendelkezésre áll, a bejelentő tagállamnak naprakésszé kell tennie az értesítést. [41] A RAPEX-iránymutatásokban foglalt értesítési sablon szerint a termékre vonatkozó bizonyos információk – köztük a típus/modellszám, a tételszám/vonalkód, valamint a termék és a csomagolás leírása – kötelezően kitöltendő mezőként kerülnek megjelölésre, ami azt jelenti, hogy azokat főszabály szerint ki kell tölteni. [42]

35. Az általános termékbiztonságról szóló irányelv szerint a rendelkezésre bocsátott információkért az értesítést végző tagállam felel. [43] Ezért a RAPEX-iránymutatások megkövetelik, hogy „[a] bejelentő tagállam és a felelős nemzeti hatóság biztosítja, hogy a RAPEX-alkalmazáson keresztül közölt adatok pontosak legyenek, annak érdekében, hogy elkerülhető legyen az EU piacán kereskedelmi forgalomban lévő, ugyanolyan vagy hasonló kategóriájú vagy típusú más termékkel való összetévesztés”. [44]

[34] Lásd az általános termékbiztonságról szóló irányelv 12. cikkének (1) bekezdését; a piacfelügyeletről szóló rendelet 22. cikkének (1) bekezdését. A tagállamoknak a megfelelő intézkedések elfogadásától számított 10 napon belül (sürgős értesítések esetén 3 napon belül) RAPEX-értesítést kell küldeniük, és ha az értesítést az intézkedések megtételére irányuló határozatot megelőzően küldték, az értesítés benyújtásától számított 45 napon belül meg kell erősíteniük az intézkedéseket. Lásd az általános termékbiztonságról szóló irányelv II. mellékletének 4. pontját; a RAPEX-iránymutatások melléklete III. részének 4. függelékét.

[35] Lásd az általános termékbiztonságról szóló irányelv II. mellékletének 3. pontját; a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.2.1. pontját.

[36] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.4.1. és 3.4.1.1. pontját.

[37] Lásd az általános termékbiztonságról szóló irányelv II. mellékletének 3. pontját; a RAPEX-iránymutatások melléklete III. részének 1. függelékét.

[38] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 5.1. pontját.

[39] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. része 3.4.2. és 5.1.2. pontjának e) alpontját.

[40] A RAPEX-iránymutatások melléklete II. része 3.2.1. pontjának a) alpontja.

[41] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.2.2. pontját.

[42] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete III. részének 1. függelékét.

[43] Lásd az általános termékbiztonságról szóló irányelv II. mellékletének 10. pontját.

[44] A RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.2.4. pontja.

36. Negyedszer, a RAPEX értesítési eljárásban a Bizottság lényegében a „központi platform”[45] vagy az „üzenetek terjesztője” a tagállamok között.[46] „A lehető legrövidebb időn belül” meg kell vizsgálnia minden RAPEX-értesítést annak biztosítása érdekében, hogy azok helytállóak és teljesek legyenek, mielőtt továbbítaná azokat a többi tagállamnak.[47] Ami a teljességet illeti, különös figyelmet szentelnek az értesítés azon részeinek, amelyek a termékazonosításra vonatkoznak.[48] A Bizottság ezenkívül a RAPEX-értesítések összefoglalóit közzéteszi a RAPEX honlapján annak érdekében, hogy tájékoztassa a nyilvánosságot a súlyos veszélyt jelentő termékekről.[49] A RAPEX-iránymutatások ugyanakkor kimondják, hogy a Bizottság által tett semmilyen intézkedés – például a RAPEX-értesítések jóváhagyása és továbbítása, valamint a RAPEX honlapján való közzétételük – nem vonja maga után a továbbított információkra vonatkozó felelősségvállalást, a felelősség változatlanul a bejelentő tagállamot terheli.[50]

37. Végül, a RAPEX-értesítés kézhezvételekor a többi tagállamnak megfelelő nyomon követést kell biztosítania.[51] Meg kell vizsgálniuk a RAPEX-értesítésben közölt információkat, és meg kell tenniük a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy megállapítsák, hogy a terméket forgalomba hozták-e a területükön, értékeljék, hogy milyen megelőző vagy korlátozó intézkedéseket kell tenni, kiegészítő kockázatértékelést és – szükség esetén – vizsgálatot végezzenek, és olyan kiegészítő információkat gyűjtsenek, amelyek relevánsak lehetnek más tagállamok számára (például a termék értékesítési csatornáira vonatkozó információk).[52] A tagállamok ezt követően nyomonkövetési értesítések formájában tájékoztatják a Bizottságot az e tevékenységekből eredő megállapításokról és intézkedésekről.[53]

38. A jelen ügyben előterjesztett kérdéseket a fentiek fényében fogom megvizsgálni.

B. A RAPEX-értesítésekben szereplő információk pontosságáért való felelősség

39. A RAPEX szempontjából releváns uniós jog értelmében a bejelentő tagállam felelős a RAPEX-értesítésben szolgáltatott információkért, és biztosítja az értesítés pontosságát (lásd a jelen indítvány 33–36. pontját).

40. Ugyanakkor az általános termékbiztonságról szóló irányelv II. mellékletének 5. pontja bizonyos felelősséget ró a Bizottságra, mivel arra kötelezi, hogy „a lehető legrövidebb időn belül” ellenőrizzen minden RAPEX-értesítést annak biztosítása érdekében, hogy azok helytállóak és teljesek legyenek (lásd a jelen indítvány 36. pontját). Mindazonáltal, amint arra az osztrák

[45] Falke jelen indítvány 14. lábjegyzetében hivatkozott műve, 220. o.

[46] Howells és Wilhelmsson jelen indítvány 14. lábjegyzetében hivatkozott műve, 79. o.

[47] Az általános termékbiztonságról szóló irányelv II. mellékletének 5. pontja; a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.4.3. pontja. A Bizottság főszabály szerint köteles minden RAPEX-értesítést a kézhezvételét követő 5 napon belül (a sürgősségi intézkedést igénylő értesítések esetében 3 napon belül) jóváhagyni és továbbítani. Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete III. részének 5. függelékét.

[48] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.4.3.2. pontját.

[49] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.4.5.1. pontját. Léteznek az általános nyilvánosságra hozatal alóli kivételek, és a bejelentő tagállamok kérhetik az értesítések bizalmas kezelését, lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.4.5.2–3.4.5.5. pontját.

[50] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.2.4. pontját.

[51] Lásd az általános termékbiztonságról szóló irányelv II. mellékletének 6. pontját; a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 4.1. pontját.

[52] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.4.6.1. és 3.4.6.2. pontját.

[53] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 4.2. pontját. A nyomonkövetési értesítésekre hasonló eljárás vonatkozik, mint az eredeti RAPEX-értesítésekre. Például a nyomonkövetési értesítést az érintett nemzeti hatóság hozza létre, a nemzeti RAPEX kapcsolattartó pont a Bizottságnak történő továbbítást megelőzően ellenőrzi és jóváhagyja a nyomonkövetési értesítést, és a Bizottság minden nyomonkövetési értesítést ellenőriz annak biztosítása érdekében, hogy azok helytállóak és teljesek legyenek, mielőtt továbbítaná azokat a tagállamoknak. Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 4.2.4. és 4.4. pontját.

kormány és a Bizottság rámutat, nyilvánvaló, hogy e tekintetben összességében véve formális ellenőrzésről van szó, és hogy ez nem helyettesíti a RAPEX-értesítés teljességének biztosításáért a bejelentő tagállamot terhelő elsődleges felelősséget.[54]

41. A bejelentett adatokért a bejelentő tagállam marad felelős mindaddig, amíg a bizonyos termékekre vonatkozó RAPEX-értesítés jelen van a rendszerben, és tájékoztatnia kell a Bizottságot minden olyan fejleményről, amely a RAPEX-értesítés módosítását teszi szükségessé.[55] Ezenkívül, mivel a bejelentő tagállam viseli a teljes felelősséget a RAPEX-en keresztül továbbított információkért, a RAPEX-értesítések végleges vagy ideiglenes visszavonására kizárólag ezen állam kérelme alapján kerülhet sor.[56]

42. Mindez arra utal, hogy az uniós jogalkotó a RAPEX-en keresztül közölt információk pontosságáért való elsődleges felelősséget a bejelentő tagállamra kívánta telepíteni, az érintett termékre vonatkozó információk teljességéért való felelősséget is beleértve. Következésképpen azt javaslom a Bíróságnak, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második és a harmadik kérdésre ezt válaszolja.

C. A RAPEX-értesítés kiegészítésének kéréséhez való jog a RAPEX szempontjából releváns uniós jog alapján

43. Ha a bejelentő tagállam felelős az értesítésben szereplő információk pontosságáért, felmerül a kérdés, hogy az érdekelt gazdasági szereplőket a RAPEX értesítési eljárás keretében megilleti-e az ahhoz való jog, hogy az illetékes tagállami hatóságoktól kérjék a RAPEX-értesítés kiegészítését.

44. A Funke által előadott érvek szerint ilyen jog levezethető a RAPEX szempontjából releváns uniós jogból. Az osztrák kormány és a Bizottság nem ért egyet ezzel.

45. Nem vitatott, hogy a RAPEX-re vonatkozó uniós jognak nincs olyan rendelkezése, amely kifejezetten ilyen jogot írna elő.

46. Véleményem szerint a RAPEX értesítési eljárásban való ilyen részvételi jog, amely lehetővé tenné a gazdasági szereplő számára, hogy a RAPEX-értesítés kiegészítését kérje, nem vezethető le a RAPEX szempontjából releváns uniós jogból, azokat a rendelkezéseket is beleértve, amelyeket a kérdést előterjesztő bíróság a kérdéseiben említ.

[54] Úgy tűnik, hogy az ítélkezési gyakorlat bizonyos mértékben alátámasztja ezt az álláspontot. Lásd e tekintetben: 1989. július 4-i Francesconi és társai kontra Bizottság ítélet (326/86 és 66/88, EU:C:1989:282, különösen 10–12. és 23. pont); Lenz főtanácsnok Francesconi és társai kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványa (326/86 és 66/88, EU:C:1989:211, 7., 21., 22. és 25. pont). Ebben az ítéletben a Bíróság elutasított egy, a Bizottság a tekintetben fennálló állítólagos gondatlanságára alapított kártérítési keresetet, hogy a Bizottság nem tett hozzáférhetővé bizonyos, hamisított borra vonatkozó információkat, és a Bíróság kifejtette továbbá, hogy a RAPEX-et létrehozó korai uniós szabályozás értelmében (lásd a jelen indítvány 14. lábjegyzetét) a tagállamok azok, amelyek a valamely termék által a fogyasztók egészségére vagy biztonságára nézve jelentett súlyos és azonnali veszély miatt úgy dönthetnek, hogy sürgős intézkedéseket tesznek e termék forgalmazásának megakadályozása érdekében, a Bizottság pedig továbbítja ezeket az információkat. Voltak továbbá az Unióval szembeni kártérítési követelésekkel kapcsolatos ügyek, amelyek az élelmiszerekre és takarmányokra vonatkozó, hasonló sürgősségi uniós riasztórendszerre (RASFF) vonatkoztak, amely a szóban forgó összefüggésben megerősíti a tagállamoknak – és nem a Bizottságnak – a szolgáltatott információk pontosságáért való felelősségét. Lásd e tekintetben: 2004. március 10-i Malagutti-Vezinhet kontra Bizottság ítélet (T-177/02, EU:T:2004:72, 43–67. pont, különösen az 51. és 52. pont) (amely elutasította egy olyan felperes keresetét, akinek a termékei téves értesítés tárgyát képezték); 2009. október 29-i Bowland Dairy Products kontra Bizottság ítélet (T-212/06, EU:T:2009:419, 34–46. pont, különösen a 40. és 41. pont) (amely elutasította a kiegészítő értesítés továbbításának Bizottság általi állítólagos megtagadásán alapuló keresetet).

[55] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.2.3. pontját.

[56] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.4.7.1.2. és 3.4.7.2.2. pontját.

47. A RAPEX szempontjából releváns uniós jogból kitűnik, hogy – amint arra az osztrák kormány és a Bizottság rámutat – a RAPEX értesítési eljárást a tagállamok illetékes hatóságaira és a Bizottságra kiterjedő eljárásként alakították ki. Az általános termékbiztonságról szóló irányelv (a 12. cikke alapján) és a piacfelügyeletről szóló rendelet (a 22. cikke alapján) arra kötelezi a tagállamot, hogy a RAPEX-en keresztül haladéktalanul értesítse a Bizottságot arról, ha kötelező vagy önkéntes alapon olyan intézkedéseket fogad el, vagy ezek elfogadásáról határoz, amelyek a súlyos veszélyt jelentő termékek értékesítését megakadályozzák, korlátozzák vagy feltételekhez kötik (lásd a jelen indítvány 30. és 33. pontját).

48. Lehetséges, hogy a veszélyt jelentő termékekre vonatkozó információkat benyújthatják gazdasági szereplők a RAPEX honlapján elérhető meghatározott eszköz (a termékbiztonsági bejelentő modul) útján. A gazdasági szereplők által végzett kockázatértékelések azonban nem kötelező érvényűek a tagállami hatóságokra nézve, amelyek felelősek saját kockázatértékelésük elvégzéséért, és így eltérő következtetésre juthatnak.[57] E tekintetben a RAPEX-iránymutatások egyértelműen jelzik, hogy a gazdasági szereplők nem vesznek részt közvetlenül a RAPEX-értesítések benyújtásában,[58] még ha közvetetten bizonyos mértékben részt vehetnek is. Amennyiben a gazdasági szereplők megállapítják, hogy a termék veszélyt jelent, kötelesek haladéktalanul tájékoztatni az illetékes hatóságot minden olyan tagállamban, ahol a terméket forgalmazzák. Az ilyen információkat tartalmazó RAPEX-értesítés azonban, amely kiváltja a valamennyi tagállamot terhelő, reagálásra vonatkozó kötelezettséget, a tagállamok és a Bizottság között kerül továbbításra.

49. Következésképpen számomra úgy tűnik, hogy a RAPEX szempontjából releváns – akár az általános termékbiztonságról szóló irányelvben, akár a piacfelügyeletről szóló rendeletben vagy a RAPEX-iránymutatásokban (vagy másutt[59]) található – uniós jogot nem azzal a céllal alakították ki, hogy a gazdasági szereplőket a RAPEX értesítési eljárás keretében bizonyos jogokkal rendelkező felekként kezeljék.

50. Megjegyzem, hogy – amint arra a jogtudomány is rámutat – léteznek olyan uniós információcsere-rendszerek, amelyek esetében a vonatkozó jogszabályok kifejezetten biztosítják az érintettek számára az információk kijavításának kéréséhez való jogot.[60] Mindazonáltal számomra úgy tűnik, hogy a RAPEX jelenleg nem tartozik ezek közé.

51. Ennélfogva, hogy választ adjak az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre, véleményem szerint a RAPEX szempontjából releváns uniós jogból nem vezethető le a gazdasági szereplő ahhoz való joga, hogy a tagállami illetékes hatóságoktól a RAPEX-értesítés kiegészítését kérje.

[57] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.3.1. pontját.

[58] Lásd a RAPEX-iránymutatások melléklete II. részének 3.3.1. pontját.

[59] Megjegyzendő, hogy ez a következtetés nem változna az általános termékbiztonságról szóló irányelv felváltására irányuló jogalkotási javaslat vagy a piacfelügyeletről szóló rendeletbe a 2019/1020 rendelettel beiktatott módosítások miatt: lásd a jelen indítvány 18. és 19. lábjegyzetét.

[60] Lásd e tekintetben: Eliantonio, M., „Information Exchange in European Administrative Law: A Threat to Effective Judicial Protection?”, *Maastricht Journal of European and Comparative Law*, 23. kötet, 2016, 531. o.; és a *European Public Law* különkiadása, 20. kötet, 2014, 65. o. Például a Schengeni Információs Rendszer második generációjának (SIS II) létrehozásáról, működtetéséről és használatáról szóló, 2006. december 20-i 1987/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2006. L 381., 4. o.; helyesbítés: HL 2015. L 23., 19. o.) 43. cikkét, valamint a Schengeni Információs Rendszer második generációjának (SIS II) létrehozásáról, működtetéséről és használatáról szóló, 2007. június 12-i 2007/533/IB tanácsi határozat (HL 2007. L 205., 63. o.; helyesbítés: HL 2014. L 299., 33. o.) 59. cikkét említik; mindkét cikk úgy rendelkeznek, hogy: „[m]indenkinek jogában áll bármely tagállam bíróságához vagy a nemzeti jog szerinti illetékes hatóságához keresetet benyújtani a rá vonatkozó figyelmeztető jelzéshez kapcsolódó információkhoz való hozzáférés, azok helyesbítése, törlése, megszerzése vagy a figyelmeztető jelzéssel kapcsolatos kártérítés céljából”. Lásd még: Research Network on EU Administrative Law (ReNEUAL) Model Rules on EU Administrative Procedure, Article VI-19 „Obligations to update, correct or delete data”, 2014, elérhető: http://reneual.eu.

52. Mindemellett úgy vélem, hogy a hiányos RAPEX-értesítés által érintett gazdasági szereplők nem maradnak jogi védelem nélkül az uniós jogrendben. A RAPEX-értesítés kiegészítésének kéréséhez való joguk a Szerződés azon rendelkezéseiből ered, amelyek megtiltják a tagállamoknak, hogy a kereskedelmet érintő aránytalan korlátozásokat vezessenek be.

D. A RAPEX-értesítés kiegészítésének kéréséhez való jog a Szerződések alapján

1. A hiányos RAPEX-értesítés mint a kereskedelem akadálya

53. Véleményem szerint egy hiányos RAPEX-értesítés a Funkéhez hasonló gazdasági szereplő szempontjából mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedésnek minősülhet (a továbbiakban: azonos hatású intézkedés), amennyiben akadályozza azon biztonságos termékek más tagállamokban történő forgalomba hozatalának lehetőségét, amelyekkel e gazdasági szereplő kereskedik.

54. Az áruk szabad mozgása az EUM-Szerződés egyik alapelve, amelynek kifejeződése többek között a tagállamok közötti behozatalt (és kivitelt) érintő mennyiségi korlátozásoknak és azokkal azonos hatású intézkedéseknek az EUMSZ 34. cikkben (és az EUMSZ 35. cikkben) foglalt tilalma.[61]

55. Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 34. és EUMSZ 35. cikk közvetlen hatállyal rendelkezik abban az értelemben, hogy a gazdasági szereplők számára bíróság előtt érvényesíthető jogokat biztosít a tagállamokkal szemben.[62]

56. Ennélfogva, ha egy hiányos RAPEX-értesítés azonos hatású intézkedésnek minősíthető, a Funkéhez hasonló gazdasági szereplők közvetlenül a Szerződésekre alapított, bíróság előtt érvényesíthető joggal rendelkeznének annak kérésére, hogy ezen intézkedést kereskedelmi tevékenysége tekintetében ne alkalmazzák. Előfordulhat, hogy egy hiányos RAPEX-értesítés a kiegészítése révén a továbbiakban már nem jelent azonos hatású intézkedést. Következésképpen a gazdasági szereplő közvetlenül a Szerződésekre alapíthatná a RAPEX-értesítés kiegészítésének kéréséhez való jogot.

57. Az osztrák kormány és a Bizottság a tárgyaláson ezzel kapcsolatban feltett kérdésre arra az álláspontra helyezkedett, hogy a RAPEX-értesítés nem minősíthető azonos hatású intézkedésnek. A Funke ezzel ellentétes álláspontot képviselt, és azt állította, hogy éppen a RAPEX-értesítések vezettek az őt gazdasági szereplőként megillető, ahhoz való jogának közvetlen sérelméhez, hogy termékeit más tagállamok piacán értékesítse. E tekintetben a Funke kifejtette, hogy nem tudja értékesíteni azokat a termékeket, amelyekre a RAPEX-értesítések indokolatlanul kiterjednek, és hogy a RAPEX honlapján történő közzététel következtében a fogyasztókat abba az irányba befolyásolják, hogy ne vásárolják meg e termékeket.

[61] Lásd például: 2014. július 1-jei Ålands Vindkraft ítélet (C-573/12, EU:C:2014:2037, 65. pont); 2019. június 18-i Ausztria kontra Németország ítélet (C-591/17, EU:C:2019:504, 119. pont).

[62] Az EUMSZ 34. cikk vonatkozásában lásd: 1977. március 22-i Iannelli & Volpi ítélet (74/76, EU:C:1977:51, 13. pont); 1978. november 29-i Redmond ítélet (83/78, EU:C:1978:214, 66. és 67. pont). Ez utóbbi ítélet az EUMSZ 35. cikk közvetlen hatályát is megerősíti. E tekintetben lásd még: 2011. március 3-i Kakavetsos-Fragkopoulos ítélet (C-161/09, EU:C:2011:110, 22. pont).

58. Emlékeztetni kell arra, hogy a Dassonville ítélet [63] óta az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az azonos hatású intézkedések tilalma minden olyan tagállami intézkedésre kiterjed, amely közvetlenül vagy közvetve, ténylegesen vagy potenciálisan akadályozhatja az Unión belüli kereskedelmet.

59. Következésképpen az EUMSZ 34. cikk értelmében vett azonos hatású intézkedéseknek nemcsak a valamely tagállam által elfogadott olyan intézkedéseket kell tekinteni, amelyek célja vagy hatása a más tagállamokból származó termékek kedvezőtlenebb kezelése, hanem minden más olyan intézkedést is, amely akadályozza az egyik tagállamból származó termékek valamely más tagállam piacára való bejutását. [64]

60. Egy hiányos RAPEX-értesítés akadályozhatja az azon biztonságos termékekkel való kereskedelmet, amelyekre indokolatlanul kiterjed. Pontosan ezért követelik meg a vonatkozó uniós jogszabályok, hogy a bejelentett adatoknak a lehető legpontosabbak és legteljesebbek legyenek (lásd a jelen indítvány 33. és 34. pontját). A nemzeti hatóságokat terhelő e kötelezettségnek az a funkciója, hogy – a biztonságos termékekkel való kereskedelem akadályainak elkerülése érdekében – lehetővé tegye más tagállamok hatóságai, valamint a gazdasági szereplők és a fogyasztók számára, hogy azonosítsák a veszélyt jelentőnek tekintett terméket, és azokat megkülönböztessék a piacon jelen lévő, más hasonló termékektől.

61. A jelen helyzetre alkalmazva, pusztán annak lehetősége, hogy az osztrák hatóságok által a RAPEX-en keresztül továbbított hiányos értesítés egy másik tagállambeli gazdasági szereplőt visszatarthat attól, hogy a RAPEX-értesítésekben tévesen feltüntetett termékeket importálja vagy forgalmazza, véleményem szerint az áruk szabad mozgásának korlátozását jelenti a Funkéhez hasonló gazdasági szereplők számára. [65]

62. Kétségtelen, hogy a RAPEX-értesítés nem olyan intézkedés, amely tipikusan az EUMSZ 34. cikkre vonatkozó ügyek tárgyát képezné. A Bíróság általában az importáló tagállam által hozott intézkedésekkel szembesül. A jelen ügy tényállására tekintettel ilyen intézkedés lenne például a német hatóságok által hozott intézkedés, ha e hatóságok a RAPEX-értesítések kézhezvételét követően megtiltanák a Funke által importált valamennyi petárda német piacon történő értékesítését. A Funke valóban kifejtette, hogy a német hatóságok hoztak bizonyos intézkedéseket, anélkül, hogy bármilyen magyarázatot adtak volna.

63. Véleményem szerint az érintett németországi gazdasági szereplők (például azon forgalmazók, amelyekkel a Funke üzleti kapcsolatban állt) még a német hatóságok által tett bármilyen (a fenti példában szereplő) intézkedés hiányában is dönthetnek úgy, pusztán az osztrák hatóságok által kibocsátott RAPEX-értesítések miatt, hogy nem importálják Németországba a Funke termékeit. Hasonlóképpen, mivel a RAPEX-értesítések nyilvánosan elérhetőek a RAPEX honlapján, számos fogyasztó dönthet úgy, hogy nem vásárolja meg a Funke által importált és különböző tagállamok piacain forgalmazott termékeket, ami pedig csökkent behozatalhoz vezethet.

[63] Lásd: 1974. július 11-i ítélet (8/74, EU:C:1974:82, 5. pont). Lásd még például: 2009. február 10-i Bizottság kontra Olaszország ítélet (C-110/05, EU:C:2009:66, 33. pont); 2021. július 15-i DocMorris ítélet (C-190/20, EU:C:2021:609, 34. pont).

[64] Lásd például: 2009. február 10-i Bizottság kontra Olaszország ítélet (C-110/05, EU:C:2009:66, 37. pont); 2019. június 18-i Ausztria kontra Németország ítélet (C-591/17, EU:C:2019:504, 121. pont).

[65] Lásd például: 2007. szeptember 20-i Bizottság kontra Hollandia ítélet (C-297/05, EU:C:2007:531, 53. pont); 2012. július 12-i Fra.bo ítélet (C-171/11, EU:C:2012:453, 22. pont).

64. Az osztrák kormány és a Bizottság azonban úgy ítéli meg, hogy pusztán annak lehetősége, hogy egy hiányos RAPEX-értesítés érintheti a behozatalt, túl közvetett ahhoz, hogy azonos hatású intézkedésnek lehessen tekinteni.

65. E tekintetben emlékeztetni kívánok az állandó ítélkezési gyakorlatra, amely szerint az a puszta lehetőség, hogy valamely állami intézkedés (vagy fellépés) következtében kevesebb terméket értékesítenek, elegendő ahhoz, hogy azt azonos hatású intézkedésnek lehessen minősíteni. Egy klasszikus példával élve, a Bíróság a Bizottság kontra Írország („Buy Irish” kampány) ítéletben [66] kimondta, hogy az ír kormány által támogatott reklámkampány, amely arra ösztönözte polgárait, hogy ír árukat vásároljanak, akadályozta az áruk szabad mozgását, mivel a kampánynak – e tagállam kereskedői és fogyasztói magatartásának befolyásolása révén – a behozatalra gyakorolt potenciális hatása összehasonlítható volt a kötelező jellegű intézkedésekből eredő hatással. Ezenkívül az AGM-COS.MET ítéletben [67] egy köztisztviselő tagállamnak betudható azon nyilatkozatait, amelyek szerint bizonyos termékek veszélyesek és az alkalmazandó uniós harmonizációs jogszabállyal ellentétesek, alkalmasnak tekintették arra, hogy e termékek kereskedelmi forgalomba hozatalát legalábbis közvetetten és potenciálisan korlátozzák, és így az EUMSZ 34. cikk alkalmazásában a kereskedelem akadályának tekintették.

66. Ebből következik, hogy egy hiányos RAPEX-értesítés azonos hatású intézkedésnek minősíthető.

2. Az állítólagos azonos hatású intézkedésekkel szembeni hatékony bírói jogvédelem

67. A kereskedelem nem minden akadálya tilos. Az akadály megengedett, ha van olyan jogszerű cél, amely igazolja, és az intézkedés nem aránytalan e célhoz képest.

68. Bár a fogyasztók egészségének és biztonságának védelme kétségkívül olyan jogszerű cél, amely igazolja a RAPEX-értesítéseket, nem feltétlenül igazolja a hiányos értesítéseket. Míg egy pontos RAPEX-értesítés megelőzi a fogyasztók egészségét és biztonságát érő károkat, egy pontatlan RAPEX-értesítés gátolhatja a súlyos veszélyt nem jelentő termékek forgalomba hozatalát. Véleményem szerint ezért egy hiányos RAPEX-értesítés tiltott azonos hatású intézkedésnek minősülhet, ha aránytalanul akadályozza azon biztonságos termékek kereskedelmét, amelyek tévesen szerepelnek az értesítésben.

69. Erre a lehetőségre tekintettel a gazdasági szereplő számára biztosítani kell, hogy olyan bírósághoz fordulhasson, amely hatáskörrel rendelkezik annak vizsgálatára, hogy valamely hiányos RAPEX-értesítés igazolt volt-e.

70. Az osztrák RAPEX kapcsolattartó pont képviselője a tárgyaláson kifejtette, hogy a gyártási év, amely a Funke szerint hiányzik a RAPEX-értesítésekből, nem volt megtalálható a szóban forgó termékeken. Ezért nem lehetett feltüntetni ezen értesítésekben. Ezenkívül azt állította, hogy ezek az információk nem relevánsak a szóban forgó petárdák jelentette kockázati szint értékelése szempontjából. A termék hibája (a jelen esetben a túl rövid kanóc) véleménye szerint a gyártó országban végzett elégtelen ellenőrzésekre utal, ami az ilyen termékeket a gyártási évtől függetlenül általában véve veszélyessé teszi.

[66] Lásd: 1982. november 24-i ítélet (249/81, EU:C:1982:402, különösen a 27–30. pont).

[67] Lásd: 2007. április 17-i ítélet (C-470/03, EU:C:2007:213, különösen az 56–60. és 65. pont).

71. Lehetséges, hogy ez így van. Ezeket a kérdéseket azonban a tagállamok megfelelő fórumainak kell értékelniük és eldönteniük, beleértve szükségképpen a nemzeti közigazgatási hatóságok határozatainak bírósági felülvizsgálatára hatáskörrel rendelkező bíróságot is. Nem vélelmezhető, hogy – amint azt a Bizottság állítja – a tagállamok mindig csak pontos és teljes körű információkat továbbítanak, és hogy a RAPEX keretében létrehozott rendszer ezt garantálja.

72. A gazdasági szereplők uniós jogon alapuló jogai állítólagos megsértésének elbírálására elegendő hatáskörrel rendelkező bírósághoz fordulás lehetősége olyan követelmény, amely a jelenleg az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: Charta) 47. cikkében rögzített hatékony bírói jogvédelem elvéből ered. Ez az uniós jogrendben értelmezett jogállamiság lényegét jelenti.

73. A Bizottság ugyanakkor azt állítja, hogy a hatékony bírói jogvédelem követelményének teljesítéséhez nincs szükség olyan keresetre, amely lehetővé teszi valamely gazdasági szereplő számára, hogy a hiányos RAPEX-értesítés kiegészítését kérje. A Bizottság véleménye szerint elegendő, hogy a téves RAPEX-értesítés miatt sérelmet szenvedett gazdasági szereplő kártérítési keresetet indíthat a bejelentő tagállammal szemben.

74. Nem értek egyet ezzel. A kártérítési kereset ebben a helyzetben számomra nem tűnik a Charta 47. cikke értelmében vett hatékony jogorvoslatnak.[68]

75. Először is, amint azt a Funke hangsúlyozza, a bíróság határozata valószínűleg több évvel később születik meg. Ami még fontosabb, a kártérítést megállapító határozat nem lenne közvetlen és konkrét hatással a szóban forgó téves RAPEX-értesítésre. Más szóval nem szüntetné meg a kereskedelem indokolatlan akadályát. A gazdasági szereplő időközben elveszítheti üzleti forgalmát. Ezenkívül, mivel az ilyen kártérítési kereset az uniós jog valamely tagállam általi állítólagos megsértésén (az állam felelősségének elvén) alapulna, szigorú feltételek (vagyis a magánszemélyeket jogokkal felruházó uniós jogi szabály kellően súlyos megsértésének fennállása és az elszenvedett kárral való közvetlen okozati összefüggés[69]) fennállását feltételezné, így a biztosított jogok kérdését illetően tulajdonképpen úgy tűnik, hogy ismét oda jutunk, ahonnan elindultunk.

76. Tekintettel arra, hogy az uniós jog megköveteli az olyan intézkedéssel szembeni közvetlen bírósághoz fordulás lehetőségét, amely állítólag a kereskedelem valamely tagállam által támasztott, nem igazolt akadályát képezi, nem tekinthető úgy, hogy a kártérítési kereset ezt hatékonyan helyettesíthetné.

[68] Lásd e tekintetben Kokott főtanácsnok État luxembourgeois (Adózással kapcsolatos információk iránti kérelemmel szembeni jogorvoslati jog) egyesített ügyre vonatkozó indítványát (C-245/19 és C-246/19, EU:C:2020:516, 102. pont), aki úgy ítélte meg, hogy az állam felelősségének megállapítására irányuló későbbi eljárás keretében biztosított közvetett jogorvoslat nem minősül a Charta 47. cikkének értelmében vett hatékony jogorvoslatnak, mivel e jogorvoslat, amely ráadásul további feltételekhez van kötve, nem képes megakadályozni az alapvető jogok megsértését, hanem adott esetben az elszenvedett kárt kompenzálhatja, továbbá a másodlagos kártérítési lehetőségek önmagukban nem minősülnek hatékony jogorvoslatnak. Igaz, hogy ítéletében a Bíróság megállapította, hogy abban a konkrét ügyben az adott jogalany azon lehetősége, hogy az uniós jog által számára biztosított jogok megsértésének megállapítása és az okozott kár megtérítése érdekében eljárást indítson, megfelel a hatékony bírói jogvédelem követelményének. Lásd: 2020. október 6-i État luxembourgeois (Adózással kapcsolatos információk iránti kérelemmel szembeni jogorvoslati jog) ítélet (C-245/19 és C-246/19, EU:C:2020:795, 101. pont). Mindazonáltal úgy vélem, hogy a jelen ügyben az ilyen jogorvoslat nem hatékony.

[69] Lásd például: 1996. március 5-i Brasserie du pêcheur és Factortame ítélet (C-46/93 és C-48/93, EU:C:1996:79, 51. pont); 2022. június 28-i Bizottság kontra Spanyolország (Az uniós jog jogalkotó általi megsértése) ítélet (C-278/20, EU:C:2022:503, 31. pont).

77. Végül, az osztrák kormány érveivel ellentétben a gazdasági szereplő ahhoz való jogának elismerése, hogy a RAPEX-értesítés kiegészítését kérje, véleményem szerint nem ellentétes a RAPEX azon céljával, hogy a nem élelmiszer jellegű veszélyes termékekre vonatkozóan biztosítsa a tagállamok és a Bizottság közötti gyors információcserét.

78. Az általam javasolt megoldás nem ad lehetőséget a gazdasági szereplőnek arra, hogy félként részt vegyen a RAPEX értesítési eljárásban és megakadályozza az értesítést azáltal, hogy annak kiegészítését kéri. Csupán elismeri azt a jogot, amely a Szerződések alapján valamennyi gazdasági szereplőt megillet, hogy a tagállamok ne írjanak elő a kereskedelmi tevékenységüket érintő indokolatlan korlátozásokat. Ezt a kötelezettséget juttatja kifejezésre konkrétan a RAPEX-re vonatkozó jogi szabályozás azon követelmény révén, hogy a rendszeren keresztül továbbított információk a lehető legpontosabbak és legteljesebbek legyenek. A gazdasági szereplő továbbított információk hiányos jellegére vonatkozó kifogásának figyelembevétele ugyanis az illetékes hatóságok azon döntését eredményezheti, hogy kiegészítik az értesítést, vagy megtagadják ezt, ami észszerű magyarázatot igényel. Az értesítés kiegészítésére vonatkozó döntés a tagállami hatóságok előjoga marad.

79. A hatóságok arra való felhívása, hogy vegyék figyelembe a gazdasági szereplő értesítés kiegészítésére vonatkozó kérését és válaszoljanak arra, nem tekinthető összeegyeztethetetlennek a RAPEX által elérni kívánt céllal. Épp ellenkezőleg, számomra úgy tűnik, hogy annak elismerése, hogy a gazdasági szereplőket (utólag) megilleti az a jog, hogy kérjék a RAPEX-értesítés kiegészítését, valószínűleg növelné e rendszer hatékonyságát. Hozzájárulna ahhoz, hogy a megfelelő termékeket azonosítsák, és azok az összes tagállamban nyomon követhetőek legyenek, így a tagállamok megfelelő intézkedéseket hozhatnak.

80. Ennélfogva a fent kifejtett indokok alapján úgy vélem, hogy a gazdasági szereplő ahhoz való joga, hogy a RAPEX-értesítés kiegészítését kérje, levezethető a Szerződés azon rendelkezéseiből, amelyek a tagállamok számára tiltják a kereskedelem indokolatlan akadályozását. A gazdasági szereplőnek, akinek a kiegészítés iránti kérelmét az illetékes hatóság elutasította, biztosítani kell a lehetőséget, hogy ezen elutasítás vitatása érdekében bírósághoz fordulhasson és arra hivatkozhasson, hogy a hiányos értesítés a kereskedelem indokolatlan akadályát képezi. Ezen akadály megszüntetésének leghatékonyabb módja az értesítés kiegészítése.

E. Következmények

81. Már csak azt kell megvizsgálni, hogy a kérdést előterjesztő bíróság számára a jelen ügy körülményei között milyen következményekkel jár a gazdasági szereplő ahhoz való jogának elismerése, hogy az uniós jog alapján a RAPEX-értesítés kiegészítését kérje.

82. Amint az a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából következik, az uniós joggal összhangban álló értelmezés elve megköveteli, hogy a nemzeti bíróságok hatáskörük keretei között tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy a belső jog egészére tekintettel és az általa elfogadott értelmezési módszerek alkalmazásával biztosítsák az uniós jog teljes érvényesülését, és annak céljával összhangban álló eredményre jussanak.[70]

[70] Lásd például: 2012. január 24-i Dominguez ítélet (C-282/10, EU:C:2012:33, 27. pont); 2016. július 13-i Pöpperl ítélet (C-187/15, EU:C:2016:550, 43. pont).

83. E tekintetben az osztrák kormány jelezte, hogy az osztrák közigazgatási eljárásjog értelmében, ha valamely személynek az uniós jog valamely közvetlenül alkalmazandó rendelkezése alapján joga van ahhoz, hogy a közigazgatási hatóságtól meghatározott módon való eljárást kérjen, az érintett hatóság köteles e tekintetben határozatot hozni, ha nem ad helyt e kérelemnek. Úgy tűnik, ebből az következik, hogy a gazdasági szereplő RAPEX-értesítés kiegészítésének kéréséhez való, a Szerződéseken alapuló jogának elismerése megváltoztatná az osztrák közigazgatási eljárásjogban rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségek értékelését. A Funke kérelme figyelembevételének az illetékes hatóság általi elutasítását tehát közigazgatási aktusnak lehetne minősíteni, ami az osztrák jog értelmében lehetővé tenné annak bírósági felülvizsgálatát.

84. E körülmények között számomra lehetségesnek tűnik az uniós jog követelményeivel összhangban álló értelmezés. Ugyanakkor a nemzeti bíróságok és a Bíróság között az előzetes döntéshozatali eljárás keretében fennálló feladatmegosztás értelmében erről a kérdést előterjesztő bíróságnak kell meggyőződnie.

V. Végkövetkeztetés

85. A fenti megfontolásokra tekintettel azt javaslom, hogy a Bíróság a Verwaltungsgerichtshof (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Ausztria) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következő választ adja:

Az általános termékbiztonságról szóló, 2001. december 3-i 2001/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet, különösen annak 12. cikkét és II. mellékletét, a termékek forgalmazása tekintetében az akkreditálás és piacfelügyelet előírásainak megállapításáról és a 339/93/EGK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló szóló, 2008. július 9-i 765/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet, különösen annak 20. és 22. cikkét, valamint az általános termékbiztonságról szóló 2001/95/EK irányelv 12. cikke alapján létrehozott Európai Uniós Gyors Tájékoztatási Rendszer (RAPEX) és annak értesítési rendszere alkalmazására vonatkozó iránymutatások megállapításáról szóló, 2018. november 8-i (EU) 2019/417 bizottsági végrehajtási határozatot

úgy kell értelmezni, hogy a RAPEX értesítési eljárás keretében szolgáltatott információk pontosságáért fennálló elsődleges felelősség a bejelentő tagállamot terheli, azonban közvetlenül e rendelkezésekből nem következik valamely gazdasági szereplőnek a RAPEX-értesítés kiegészítésének kéréséhez való joga.

Ilyen jog azonban levezethető a mennyiségi korlátozással azonos hatású intézkedéseknek az EUMSZ 34. cikkben foglalt tilalmából.

A tagállamok kötelesek bírói jogvédelmet biztosítani minden olyan gazdasági szereplőnek, amely arra hivatkozik, hogy a hiányos RAPEX-értesítés a kereskedelem indokolatlan akadályát képezi számára.